

Projekt frivilligkræfter i Norden och Baltikum mot Narkotika

Projektnummer: 451040-05398 reservationsnummer 451040

Journalnummer: 450112104005

AFSLUTTENDE RAPPORT.

Udarbejdet af Hasse Schneidermann, projektansvarlig og generalsekretær i NordAN 5.1.2008

På ansøgningstidspunktet havde vi den forestilling, at vi til hvert af de tre trin eller faser, som projektet var opdelt i, kun skulle involvere en mindre kreds af repræsentanter fra medlemsorganisationerne og andre frivillige organisationer inden for folkesundheds- og det sociale område og på den måde involvere 50 – 100 mennesker i processen.

Det var tanken, at der forud for publicering af en fælles strategi, som var projektets målsætning, skulle afholdes to dialogmøder.

Et hvor man kortlagde og analyserede feltets problemstillinger og et med fokus på analyse af hvordan de narkotikapolitiske kræfter var organiseret og hvordan de involverede frivillige organisationer kunne medvirke til at skabe opinion og forandring.

Allerede på tidspunktet for medsendte statusrapport havde projektet, med henblik på at forfølge målsætningen, i praksis måtte taget en lidt anden retning end de ideelle formuleringer i ansøgningen.

Som det fremgår af statusrapporten valgte vi af flere grunde, at forandre og udvide både tematik, arrangørkreds og deltagerantal på konferencen i Vilnius.

Ud over de nævnte gevinster af ændringerne, fik vi også en praktisk førstehåndserfaring med polariseringen i det narkotikapolitiske debatmiljø, der eksisterer både i de enkelte lande og såvel som internt i frivillighedsbevægelserne. En erfaring, som vi ikke kunne have fået, hvis vi havde fastholdt den oprindelige plan.

I Litauen var polariseringen mellem modstandere og tilhængere af skadesreduktionsprincippet (substitutionsbehandling, nålebytteprogrammer o.a.) af en sådan karakter, at landets departement for narkotikakontrol og de parlamentskommissioner, som projektet via vore medlemsorganisationer havde fået kontakt til, ikke kunne bringes til at samarbejde om afholdelse af en fælles national konference.

Arrangørkredsen kom derfor på planlægningstidspunktet til at befinde os i en vanskelig situation, fordi departementet havde en egen national konference med "tilsvarende målsætning og indhold" i støbeskeen.

Hvis man studerer de nationale narkotikapolitiske diskussioner i Norden og Baltikum – ja internationalt - genfinder man - i større eller mindre grad - det samme (følelseladede og ideologiske) polariserede diskussionsmiljø.

I de interne narkotikapolitiske diskussioner i nogle af NordANs medlemsorganisationer såvel som imellem organisationerne i netværket genfinder man også polariseringen mellem de forskellige "koalitioner" synspunkter.

Vi erkendte bla.a. på den baggrund, tidligt i forløbet, at det ikke inden for projektets levetid ville være muligt at formulere en fælles narkotikapolitisk platform og strategi hvad enten det gælder konkret prioritering og kvalitetsudvikling af egne aktiviteter eller konkrete anbefalinger til beslutningstagere nationalt og internationalt.

Vi bad derfor om udsættelse af endelig slutrapportering og afholdt i løbet af 2007 en række dialogmøder i de nordiske hovedstæder, hvor vi stadig ud fra et "walk-the-talk" princip, i samarbejde med NordANs nationale paraplyorganisationer diskuterede forslag til en sådan strategi og iværksatte pilotprojekter, der kunne understøtte en sådan:

Møder Helsingfors januar 2007 inspirerede bl.a. den finske medlemsorganisation Terveyden Edistämien Keskus, til at iværksætte og koordinere en proces med henblik på at skabe national konsensus blandt mere end 30 finske organisationer om frivillighedsbevægelsens rolle in "the anti-substance abuse work", udtrykt i notatet: "Non-governmental organisations drug programme 2006-2008 in Finland - Combating substance abuse to the threat imposed by use of drugs and their spread", hvor politik, mål og metoder beskrives inden for følgende arbejdsområder:

- 1) Supporting people and their immediate community in every day life (socialt arbejde)
- 2) Influencing societal decision making and attitude climate (politisk aktivitet)
- 3) Developing cooperation between organisations in anti-substance-abuse work and other actors (alliancer indenn for folkesundhed og social velfærd)
- 4) Developing the quality and structures in anti-abuse-work (kvalitetsudvikling af forebyggelse, behandling og individuel skadesreduktion)

Møder Stockholm februar 2007 inspirerede bl.a. den svenske medlemsorganisation Sveriges Landsråd i Alkohol- och Narkotikafrågor (SLAN) til at tage initiativ til at samle en række svenske organisationer under navnet, "People Against Drugs", der med udgangspunkt i FNs narkotikakonvention og konvention om børns rettigheder og med støtte fra den svenske regering, afholder verdens første globale græsrodskonference "World Forum Againsts Drugs" (WFAD) i Stockholm 8.-10- september 2008. NordAN er inviteret til organisationsmøde i januar 2008 og arbejder med forskellige forslag til workshops fra medlemskredsen.

Møder Oslo 30.4. – 4.5. 2007 og 1.8.2007 med den norske organisation ACTIS bestyrelse og de norske medlemsorganisationer der er direkte involveret i narkotikarbejdet inspirerede til et fokus på kvalitetsudviklingen af både forebyggelsesarbejde, narkotikabehandling og rehabilitering og plan om afholdelse af et selvstændig uddannelsesseminar: "Qualifiing the workforce in alcohol and drugs prevention and rehabilitation" dagen før NordANs årlige konference 12. oktober 2007.

Under arbejdet med færdiggørelsen af projektets strategiske slutdokument var vi på mødet o Oslo i høj grad inspireret international forskning bl.a. publiceret af Nordisk Center för Alkohol och Drogforskning (NAD) herunder flere danske artikler i om den manglende brugerværdighed og social integration i dansk substitutionsbehandling og af ny doktorafhandling om den dobbeltsporede finske narkotikapolitik; "Medicalising Prohibition".

I lyset af disse inspirationer og erfaringerne fra projektet formulerede vi

1) en skitse til en fælles nordisk strategi / handlingsplan 2008 bestående af en række selvstændige nationale initiativer rettet mod grupper af specielt indbudte embedsfolk/tjenestemænd og plan for vores deltagelse i relevante konferencer og seminarer frem mod UNGASS møderne i 2008 / 2009.

2) Oplæg til brug for workshop på NordANs årskonference i Reykjavik 12. oktober 2007 under titlen: "What can NordAN do in our region of the world? Lessons learned from the NordAN drug policy project: "Nordic and Baltic Countries Against Drugs" – can we find common grounds?"

3) Første udkast til NordANs nye narkotikaprojekt, Bridging the Drug Policy Gap (BDG), som efterfølgende har været diskuteret med NordANs bestyrelse og nu foreligger i 2. udkast.

Projektets slutresultat?

Vi mener, at projektet med dets forskellige og omfattende aktiviteter

- har skabt et dybere engagement blandt de frivillige organisationer om narkotikaspørgsmålet.
- har øget interessen blandt organisationer, som tidligere ikke har været direkte involveret i arbejdet
- har styrket samarbejdet mellem de forskellige aktører i Norden og Baltikum
- har stimuleret til øgede - og forbedrede - indsatser mod narkotika, såvel gennem primær og sekundær forebyggelse, såvel som inden for behandling og omsorgsarbejdet, individuel skadesreduktion.

Vi har i dag bedre oversigt over de samlede og fælles udfordringer i området, en analyse af hvilke udfordringer der er unikke for de enkelte lande og et overblik over vores fælles ressourcer.

Vi har en rimelig god fornemmelse for sammenhængen mellem narkotika- og anden kriminalitet og et tydeligere og mere nuanceret billede af legaliseringskræfterne og hvordan disse opererer og er organiserede.

Vi har ligeledes en bedre forståelse for hvorledes de relevante politiske og beslutningstagende organer er organiseret både i de enkelte lande og internationalt – og hvordan frivillighedskræfterne i samspil med disse kan påvirke den politiske udvikling på nuværende tidspunkt.

Men.

Det har som nævnt vist sig vanskeligere end vi troede på ansøgningstidspunktet at nedskrive disse erfaringer og samtidig formulere en samlet strategi for de frivillige kræfter mod narkotika i Norden og Baltikum.

NordANs bestyrelse har derfor besluttet at en sådan tidligst kan formuleres i foråret 2008 og eventuelt vedtages i forbindelse med NordANs årsmøde, der afholdes i Tallinn, Estland, oktober 2008.

Som det fremgår, er vi imidlertid af den opfattelse at projektet skabt et godt fundament for det videre arbejde. Erfaringerne fra projektet, og samarbejdet med henblik på at virkeliggøre projektets målsætninger - og i øvrigt Årskonferencen 2007 på Island, der havde sat fokus på frivillighedsbevægelsernes fremtidige politiske rolle – kan i kort form kan opsummeres således:

Den unødvendige polarisering af den faglige og politiske debat fører til uhensigtsmæssig fragmentering af både forskning såvel som politik.

Polariseringen har den uheldige konsekvens, at den politiske helhedsforståelse går tabt og at de reelle ambivalenser, paradokser og risici, der knytter sig til alle enkelttiltag, ikke reflekteres og behandles videnskabeligt og seriøst.

I erkendelse af, at der på nuværende tidspunkt mangler en fælles "framing" – et fælles sprog - i det narkotikapolitiske felt og i erkendelse af det nytteløse i at forsøge at skabe enighed om alle enkelttiltag, har vi indset behovet for en udvidet og løbende narkotikapolitisk diskussion.

Vi efterlyser derfor et forum for seriøs og videnskabeligt baseret, nøgtern dialog om skabelsen af en helhedsorienteret og holdbar narkotikapolitik i Norden og Baltikum.

Vi har følgelig formuleret et nyt projekt, der er vores bedste bud på skabelsen af et sådant forum og en proces, der på sigt, kan føre fra uhensigtsmæssig uenighed om enkelttiltag og til enighed om behovet for en samlet og langsigtet, vidensorienteret politik.

Vi opfatter "BDG-projektet" som vort bedste bud på en samlet strategi for det narkotikapolitiske område i Norden og Baltikum i den nuværende situation.

Vi har foreslået, at NordAN som repræsentant fra frivillighedsområdet, der pr. definition politisk set står i en friere position end embedsfolk, offentligt ansatte og institutionsansatte, som ofte er bundet af den til enhver tid førte politik, påtager sig den samlende og koordinerende rolle i projektet.

Jeg har siden de første tanker blev formuleret i august 2007 haft en lang række uformelle samtaler med mulige interessenter, som alle har vist interesse for den dialog, som projektet lægger op til.

Jeg har også løbende holdt Maria Pia dePalo, Nordisk Minister Råd, orienteret om initiativet og har bla.a. på opfordring fra hende, afholdt møde med Pia Rosenquist fra Nordisk Center för Alkohol och Drogforskning (NAD) og fået uformelt tilsagn om at NAD gerne vil fungere som videnskabelige rådgivning i forbindelse med planlæg og evt. etablering af projektet.

Jeg vedlægger 2. udkast og anmoder om at projektforslaget behandles som et internt arbejdsblad, som NordaNs bestyrelse først kan behandle på sit førstkommende møde 19.februar 2007.

I løbet af marts måned vil et udførlig og gennemarbejdet projektforslag kunne udformes.

Bilag: Tidligere indsendt statusrapport v. Hasse Schneidermann

Afsluttende regnskab v. J. Damgaard Jensen

Projektskitse NordAN Drug Policy Project II – draft IV v. Hasse Schneidermann